

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt. félévre 2 frt. negyedévre 1 frt. Egyes számára 10 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Feltalálókészítő és laptulajdonos:

FELTALÁLÓKÉSZÍTŐ JÁNOS.

Kiadó: FELTALÁLÓKÉSZÍTŐ, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Április 11.

Minden szabad népnek megvan a maga nagy nemzeti ünnepe, a mely napnak teljes szívéből örvend és a mely napon hevülve lelkesül, mert alkalma nyílik kifejezést adni hazája iránt táplált benső érzelmeinek. Ilyen nemzeti ünnepnapokra szükség vagy, mert valamiként a vallásnak, azonképen a vallással egyenlő hazafiságnak is tápot kell koronkint nyújtani, hogy annak megbecsülhetetlen tüze valahogy ki ne aludjék.

Magyarország ezer esztendő történetében bőven kínálkoznak a szebbnél szebb napok, kimagasló események napjai, a melyek ugyancsak méltók volnának arra, hogy évfordulójukat szerte az országban, — kunyhókban és palotákban egyaránt honfiai kegyelettel megüljük és mégis! nagy múltú nemzetünk idáig csak szent Istvánnak, a királyság megalapítójának napját, az újabb korból pedig március tizenötödikét, mint a sajtószabadság diadalát tartotta meg nemzeti ünnepnapjai gyanánt. A múlt esztendő óta azonban hozzájuk csatlakozott méltó harmadiknak *április 11-ike*, ő felvétele a király által szentesített országos ünnep, a negyvennyolcas törvények megalkotásának emlékére szentelt nap.

Nem tagadhatjuk, sőt emelt fővel kell elismernünk, hogy ennek a mai emlékünne nek messze kiható, fontos jelentősége van. Több mint félszázada immár, hogy a magyar nemzet — a művelt nyugaton mindenféle hódító reformáramlatoknak engedve szinte újjászületett s mi sovén büsz-

keséggel emlékezünk vissza arra a dicső korszakra, a mely nekünk hősöket szült s a mely korszak kivívta számunkra egész Európa, sőt a távoli Amerika bámulatát, de egyszersmind hosszú időre megerősítette Magyarország nemzeti jellegét és biztosította állami önállóságát.

Az ezernyolczszáznegyvennyolcadiki törvények, melyeket V. Ferdinánd császár és király uralkodása alkonyán szentesített, valóban oly gyökeres átalakulást idéztek elő mindenfelé, hogy hazánk végre az új idők szellemének megfelelőleg fölvirágozhatott.

Ekkor lőn, hogy az ügyek élére Batthyányi elnökségével az első magyar felelős minisztérium állott, továbbá ekkor kapta a törvényhozás is egyedül biztos alapját: a népképviselési rendszert s akkor történt, hogy kimondatott kies Erdélynek és a kapcsolt részeknek visszacsatolása az anyaországhoz. Ezáltal a magyar haza területi épsége egyszerre helyreállt. . . Magyarország annyi változás után egységes lett.

Az új törvényeknek köszönhetjük, hogy valahára megszűntek a nemesség kiváltságai és előjogai, miket amaz a többség rovására tekintet nélkül kihasznált, a közös jogélvezet s a közös teherviselés elve pedig egyenlővé tette a nemest a nem nemessel, az urat a paraszttal. Így értük el aztán, hogy a nemzet minden irányban meg erősödött, megizmosodott.

Válságos időben s e válságok természetes következményeképp jutottunk mi ezen üdvös intézményekhez s mondhatni még válságosabb idők

következtek utána közvetlenül, de mégis, — ámbár ma éppen ötvenegy éve s ámbár sok min-dennek meg kellett azóta változni, — elismerhetjük, hogy ezek a nagy alkotások, ezek a nagy horderejű vívmányok, a melyeknek emlékére április 11-ike van törvényesen kijelölve, akkoriban új életre keltették hányatott hazánkat s annak jelen korig is erős védbástyáit.

Jól mondotta boldog emlékezetű István főherceg, hogy Magyarország ezzel egy boldogabb korszak küszöbét lépte át. Mi a méltatlan utódok úgy véljük, hogy már közel vagyunk e megjósolt boldogabb korszakhoz s a magyarok Istene adja, hogy azt teljességgel el is ériük.

Április 11. napján szívjunk magunkba egy kis lelkesedést, növeljük hazaszeretetünket, hogy aztán annál kitartóbban munkálkodhassunk szép Magyarhon javára.

A bizalom.

Mit nevezünk bizalomnak?

Az ember a bizalmat valami dologba, emberbe, intézménybe veti, mint magot a földbe, mint borgot a bálnak, hogy megfőzja. A bizalom hit, hogy valakiben vagy valamiben nem csalódunk, a bizonyosság előlegezése véletlen körülményekhez s a jövővel szemben. Ennek ellentéte a bizalmatlanság. Ugy az előbbi, mint az utóbbi inkább érzelmen alapszik, mint pusztán értelmi okokon.

S mert érzelmen az alapja, a kútforrása, épen ezért oly gyakori a népnél, s ez oka egyrészt annak is, hogy a nép nagyon az előítéletek felé hajlik.

Már régebb idő óta tapasztaljuk, hogy ez az elő-

TÁRCZA

Dal a kritikushoz.

Ha megdöcözen rímeim kis szekere,
Ne huzzatok keresztet bús versemre;
Egyebem sincs, itt életem panasza:
A mult, jelen és jövőm vigassza.

Hagyjatok el, ne bántások szívemet,
Ugy is bántott már az élet eleget;
Ha busan zeng, szomoruan kis dalom,
Semmi egyéb csak a bántó fájdalom.

Azért épen nézzétek el hibámat,
Tűvis közül sokszor szedtem virágot;
Meg is vérzett, sirt is érte kebelem:
Hervasztott is engem a bű, szerelem!
H. Szántó István.

„Megitáltettek.”

Láttam egy kis lánykát, a mint az éhség és nyomor minden látható jelével sápadt, beesett orcáin az út mellett ült. Lehetett tán tíz vagy tizenkét éves, de termete kicsiny volt és rcskatag mint egy betegeskedő növény. — Es egy asszonyt, tisztán de szegényesen öltözködve, keblén egy mosolygó csecsemőt tartott, kezénél fogva egy ugrádozó fücskát vezelt. Egy kosár függött karján. Siető járását meglassította az út mellett ülő lányka előtt; eleresztette a fiu kezét és a kosárra nézett. De tovább ment, egy pallón át a mezőre tért és egy dolgozó ember felé tartott. Ez megtörülte homlokát izmos karjával, kivette a fekete kenyeret a kosárból, míg a fiu a korszót a közeli forrásnál megtöltötte. Az út mellett leány átnézett

a kenyér felé és a férfi kettétörte. aztán az egyik felét odavitte a leánykának. Az köszönt neki a mobó vágygal, melylyel az adományt szája felé vitte. A férfi tekintete még egyszer végigsikamlott a lányka természetén. Gondolt egyet és a kenyér másik felét a gyermek ölébe tette le. A lányka elfeledte éhségét és bámulva nézett a férfi után, a mint az az árkon áthaladt. Felvétele szemét törülte — mintha egy könyvesepet távolított volna el — és kötényével gondosan felszáritotta férje homlokáról a verejtéket. Ugy látszik, meg is esőkölt. Aztán leültek mindnyájan egy bokor árnyékába, mellettük az üres kosár állott. Játsoztak a mosolygó csecsemővel. Egy hintó robogott az alatt az uton és hallottam a baloldalon mellette lovagoló úrnak színházi elbeszéléséből: „Oh! az az ostoba dráma: *Az árva.*”

És elgondoltam: megitáltettek.

Tovább mentem és észrevettem, mily barátságosan intett felém a férfi, midőn szégyenpírral az adomány csekélysége miatt, két ezüstpénzt adtam a leánykának. Mennyivel többet adott ő! — Mind szebben és szebben tárult fel a vidék szemem előtt. Mint Isten kertje, úgy látszott, diszítva az Ő szépségeivel, az Ő dicsőségének pompájával telve, hirdelve az Ő jóságának áldását és helye az Ő jelentésének lehelletét. Amott a védő hegyek szegélye, melyek szabad gerincei a sötét fenyvesekből emelkedtek ki, itt a legelők kövér zöldje, melyen a jóllakott tehén terpeszti széles idomait, míg a bátor ló szilaj futásban gyakorolja erejét. Amott a kigyózó folyó, hajók kedvező útja és a halászok kevéssel elégedő népének gazdasági forrása. Tovább mentem, de csak a terebélyes, sürt lomboszatú tölgyfáig. Ekkor mintha a magasból szólt volna egy hang: „Nézzétek és érezzétek, mily jószágos az Ur!” Libam az Isten templomában az oltárra talált, melyet senki el nem kerülhet anélkül, hogy esodálattal ne hódolna az iránt, kinek művei oly nagyok és bámulatosak, ki oly böl-

esen rendezte el őket és a földet megtöltötte munkájával. Soká tartott, míg a folyó partján álló ház felé indultam. Veres téglájával messzire kilátszott az árnyéktalan idegenföldi növények tiltványából és nagyságával majdnem az egész mögötte levő falut takarta el. A kapu fölött nagy aranybetűkkel hívalkodott a „Falusi Mulató” felhívás, az udvaron hintók állottak és liberias szolgák játszottak egy közeli tekepályán. A vendégek benn biliárdozással mulattak nagy zajongás közt, s mikor csöndes szobát kerestem, a megzavart kártyjátékosok sötét tekintetével találkozottam. Barátságatlanságuk elől más terembe menekültem. Itt azonban sok úr és hölgy ült napi- és divatlapokban lapozgatva, míg egy párizsi álarcos bál képe az általános figyelmet és az élezes megjegyzések egész raját fel nem keltette. De mindez nem zavarta azt a hölgyet, ki önhitt kevélységgel keresegte Santuzza panaszait és bangon énekelve és szörnyen verve hozzá a zongorát. Mikor azonban felkelt, mindnyájan hozzácsiettek, hogy remek énekének és gyönyörű játékának hódoljanak.

Eszembe jutott az Isten kertje e „Falusi Mulató” körül, és elgondoltam: „Megitáltettek.”

Egyszerre csak azt kiáltotta egy hang az ablaknál: „Énekelj te is valamit nekünk!” és midőn mindnyájan nézték, kinek szólnak e szavak, én is kipillantottam az utcára. Ott állott, az út mellett kis lányka. Kivülről ballagta az éneket és most menekülni akart, észrevéve a figyelmet, melyet ébresztett. De egy úr ezüstpénzt mutatott neki és megparancsolta, hogy énekeljen valamit, míg a lovas, kit most megismertem, sötétén össze ránczolta homlokát és odakiáltott: „Takarodj, rongyos!” — „Nem, badd énekeljen!” — A lovas egy tallért dobott az utcára és újra rákiállott: „Most már lóduj!” — A többiek egy szolgát hittak, hogy zárja el a kis lány útját és nem akartak elállani attól a tréfától, hogy a kis ártatlanság ajkairól valami utcai trágárságot

ítélet a magyar társadalomban mindjobban előtérbe lép és az ebből folyó bizalmatlanság hovatovább érezhetőbbé kezd válni.

Talán sehol egy országban sem nyilvánul ez oly arányokban, mint éppen Magyarországon, a mi hazánkban. Bármilyen keletkezzék is, azt bizalmatlansággal fogadjuk; még azt sem engedjük meg neki, hogy bemutakozzék a nagyközönségnek s már is kész felőle a vélemény. Ha valaki egy jó eszméjét keresztül akarja vinni, egy új iparágat, kereskedelmi czikket akar meghonosítani, el lehet készülni a legnagyobb mérvű bizalmatlanságra, sőt el lehet készülni az esetleges megtámadásra s arra a vádra, hogy a társadalomnak, a népnek kárát akarja, csupán csak azért, hogy anyagi érdekeit kielégítse s a népet kizsákmányolja.

A legsajnálatosabb körülmény mindezekben az, hogy nemcsak a köznép, de a tanult osztály, a társadalom intelligens eleme is, a kinél pedig volt alkalom talán már tapasztalatilag is meggyőződést szerezni arról, hogy bizonyos dolgok támogatásra méltók, mert ezt vagy azt a közszélt szolgálják, maguk is pártjára állanak azoknak, akik csupán csak előítéletből alkotnak maguknak véleményt, de praktikus gyakorlati ismereteik nincsenek, s a kiket ha megkérdeznénk, hogy vajon miért gondolják a tervezett dolgot rossznak, miért tagadják meg tőle már előleget is bizalmukat, csak azt mondhatnák, csak azt hozhatnák fel érveléssel, hogy ők azt úgy gondolják!

Ez utóbbiaktól nem veszünk rossz néven a bizalmatlanságot, mert tudjuk, hogy ezek sem kellő tapasztalatokkal, sem szakismeretekkel nem rendelkeznek, mert sem az iskolában, sem a gyakorlatban nem volt alkalmuk megismerkedni a véleménynyilvánításhoz okvetlenül szükséges kölékekkel; de mit szólunk azok bizalmatlanságára vonatkozólag, akik tudják, ismerik a tervbe vett dolog, intézmény tendenciáját s mégis oly előítéletekkel táplálkoznak, amely sem a dolog lényegének, de talán a saját meggyőződésüknek sem felel meg.

E téren oly talányt állunk szemben, amelynek megfejtését hiába keressük; ez egy bevett rossz szokása a társadalomnak, amely ellen küzdenie kell. Hiszen hova jutunk, ha minden tervet, eszmét elítélünk már keresztülvitele előtt?

Bárbová tekintünk is, ez irányzattal mindenhol találkozunk. Nincs kivétel semmi tekintetben sem. S valjuk meg őszintén, ez az irány úgy társadalmilag, mint közgazdaságilag káros.

A bizalmatlanságnak egyik folytatódó kiegészítő része a reménytelenség, már pedig hol remény nincs, ott megszűnik minden; remény híjával nemcsak a létesítendő dolgok dőlnek dugába, de már a meglevő intézmények is süllyedésnek, elpusztulásnak vannak kitéve.

ballgassanak. „Nem tudok énekelni,” hebegett a gyermek. „Addig nem szabad a tallérhoz nyulnod.” A lányka a pénzre nézett, aztán a lovasra, ki mogorván visszahúzódott az ablak mellől és fojtott, reszkető hangon kezdte.

Erős várunk nekünk az Úr... De a harsogó kazajra, mely erre felzúdult, megijedt a kicsike; orcaiba lángvörösen szökken a vér és mint egy üldözött özike szökött a ház tájáról. A tallért az inas vágta zsebre és a kocsmába tért vissza. Azok ott beun azonban ezen intermezzo után a „Bajazzo” egy áriáját kérték a hölgytől.

És elgondoltam: „Megítéltettek.”

Nem találtam helyemet e házban és kimentem az utcára, a faluba. A szélső házból e szavak hangzottak: „Te fattyú, ne kerülsz többé a szemem elé!” és egy dühös parasztasszony kisasztotta az út melletti lánykát a házból. A gyermek leült egy köre és keservesen sirt. Odaléptem, hogy vigasztaljam és megkérdeztem tőle, hogy szüleitől tanulta-e a dalt, melyet az imént énekelt. „Szüleitől?” és csodálkozva nézett rám; „anyám csak szid engem. De a templomban hallottam egyszer, midőn egy nő énekelt.” „Igd meg, leányom, hogy mindennap elmondod vagy elénekled ezt a dalt, míg nagy leszel.” Megígérte és nem sirt többé. Itt van a tallér az énekedért. A lányka mohón kapott utána. „Köszönet, köszönet” rebegte „most vehetek már anyámnak takarót.” Megtudtam, hogy anyja megbeegedett és elküldte a nagyanyához, hogy kérjen egy meleg takarót. „Most vehetek egytakarót” és majdnem daczosan nézett nagyanyja háza felé, ki őt az imént kisasztotta. Ekkor meglátta az öreg asszonyt az ablaknál és mindent feledve, magásra emelve kezét a tallérért, örvendezve odaszaladt. És ki-nek szólt ez az öröm? Az anyának, ki mindig csak szidta. „Hallod-e lánykám!” kiáltottam utána. Vissza fordult. „Nem ismerted-e soha atyádat?” A kicsike körülnézett, mintha veszélyt érezne, aztán közeledett hozzám és halkán szólt: „Atyám gazdag és előkelő, de nem szabad őt atyámnak szólítanom. És még balkában, mintha saját szavaitól félne, hozzátette: „Az volt a ki a tallért dobta elémbé.”

És elgondoltam: „Megítéltettek.”

Majoros Emil.

Nézzük csak, hogy mi minden irányában viseltünk bizalmatlansággal.

Itt van első sorban a lét kérdése. Az emberi lét fentartását különféle módon véljük elérhetőnek. Az iparos, kereskedői, orvosi, jogi, katonai pályák mind arra hivatottak, hogy bizonyos czélt elérjenek, de e mellett a fő czél az, hogy az azzal foglalkozóknak létét, létük fentartásának lehetőségét megadják. És mit tapasztalunk? Azt, hogy a felsorolt életpályák mindegyike iránt bizalmatlansággal viseltetik a társadalom kisebb-nagyobb arányokban.

Az ipari pályákra csak azok kerülnek, csak azok a szülők adják gyermeiket az ipari pályára, a kik az iskolázatást nem bírják, akiknek nincs megadva a lehetőség arra, hogy gyermekeiket felsőbb iskolákba küldjék. A földművesek vagy része és az iparos osztály is csemetéit iparosnak nevelteti; de e pálya iránt már elejétől fogva bizalmatlansággal viseltetik, nem bízik abban, hogy ez a pálya gyermekeinek létfentartását lehetővé fogja tenni. A vagyonosabb, tehetősebb osztály pedig a világot sem adná gyermekét az ipari pályára, mert a mellett, hogy gyermekeinek jövődöbeli existenciáját nem látja biztosítva, az ipari pályát magára nézve még lealacsonyítónak is tartja: nem tudná elviselni azt, hogy az ő gyermeke közönséges iparos legyen.

Pedig mily óriási a tévedésük. Nem tudunk elképzelni szebb, nemesebb pályát, mint az iparosét. Hogy ez manapság csak tengeti létét, annak csak egyedül a társadalom, a társadalom előítélete e pályával szemben az oka.

Folyton halljuk a fel-felujuló panaszokat, hogy a külfölddel szemben a magyar ipar nem tudja a szükséges versenyt kiállani. S ha valamire szükségünk van, azt a külföldről kell importálnunk, mert a belföldön nem tudjuk azt megszerezni, legalább nem oly jó minőségben és oly olcsón, mint a külföldön. Miért? Mert a magyar társadalom a magyar iparral szemben nem viseltetik bizalommal. Az ipari pályára csak a szegényebb sorsu gyermekek kerülnek, a kik idővel önállóvá válva, nem képesek üzletükbe a kellő tőkét befektetni; s ha tehetségük volna ahhoz, hogy jót és nemeset produkáljanak, nincs meg hozzá a mód, hogy nemes és jó terveiket keresztül vigyék. Tehetségük parlagon hever, s vérző szívvel kénytelenek nézni, hogy a külföldi termékek által túl lesznek licitálva és a verseny az ő vereségükkel végződik. Mi minden másképp lenne akkor, ha a társadalom belátná azt, hogy az ipari pálya nem lealacsonyító és a tehetősebbek a magyar ipar javára, annak érdekében minden lehetőt megtennének. Nem kell ehhez egyéb, mint bizalom a magyar ipar iránt.

Épp így állunk a kereskedői pályával szemben is. Az előkelőbbek debogy szánják magukat arra, hogy gyermekeiket kereskedelmi pályára adják. Nézzük csak meg a külföldet és vegyünk róla példát. Széjjel kell csak néznünk hazánk határain túl s rögtön szemünkbe ötlök a nagy különbség, a mi a magyar és külföldi kereskedelem között van.

Persze, ott a társadalom egészen másként gondolkodik, mint nálunk. Egy nemzet életrevalóságáról csak a kereskedelem és ipar tesz tanúságot. És ahol e kétfő virágzik, ott a nemzet jóléte magas színvonalon áll. De hát miért is húzódozunk olyannyira e pályáktól? Hiszen ezek adják meg a nemzetnek a kellő lüktető erőt és a mellett, hogy nemzet gazdaságilag igen fontos e két pálya, az azzal foglalkozóknak is a legkönnyebb megélhetést biztosítják és általuk leghamarább jutnak abba a helyzetbe, hogy ömagukat eltartsák. A magasabb kereskedői képesítéshez szintén évekig tartó iskolázatás kell ugyan, de még ha kereskedelmi akadémiát végeznek is, sokkal hamarabb lesznek kész, végzett emberek, mint azok, akik esetleg egyetemi tanulmányokkal foglalkoznak. E két említett pályának az a rendkívül előnye is van, hogy megnyitják az egész világot. A kereskedő is, az iparos is, mindenütt otthonosan érezheti magát, nem úgy, mint az orvos, ügyvéd, tanár, hivatalnok stb., aki az ország határain túl nem érvényesítheti köléképen a tudását, mert diplomája csak Magyarországon területén számít.

Nagyon jól teszik tehát azok, akik gyermekeiknek pályát választanak, ha nem viseltetik bizalmatlansággal az ipari és kereskedelmi pályákkal szemben, hanem sok keresés helyett egyenesen e pályák valamelyikére adják gyermekeiket.

Nem kevesebb bizalmatlanságot látunk az orvosi, jogi stb. oly pályákkal szemben, amelyeknél már magasabb iskolázatás szükséges. Es különös, itt nem azon értelemben nyilvánul a bizalmatlanság, mint a fentebb elősorolt esetben, hanem úgy, hogy a gyermekek majd nem bírják ki a tulságos szellemi megerőltetést.

Pedig éppen e pályáknál volnának aránylag helyén

a fentebb előhozott indokok. Epp e pályáknál kellene szem előtt tartani a megélhetés kérdését. Mennyi, de mennyi kitűnő tehetségű egyén van Magyarországon, a kik diplomájukat becsülettel megszerezték s a kiknek tehetsége kihasználatlanul hever, mert nincs alkalmuk ahhoz, hogy tehetségüket, tudásukat érvényesítsék! Kérdeznék meg ezeket az illetőket, akik tudományos pályára készülnek, hogy mi véleményük van e pályáról, azok majd megmondanák, hogy diplomával a zsebben manapság nem igen lehet megélni, s a szerencsének kiváló kegyeltje kell, hogy legyen, aki zöld ágra tud vergődni. Tul van zsufolva már a tudományos pálya, s a valamire való helyek már évekkel ezelőtt le lettek foglalva előre.

Beismerjük, hogy az emberi társadalomban előfordulnak az oly esetek, amidőn a bizalomnak épp úgy mint a bizalmatlanságnak helye van. De azt el kell hogy ismerje minden józanul gondolkodó egyén, hogy az ok nélküli előítéletek nem mindig vannak helyén.

A fő az, hogy nem szabad elhamarkodva ítélnünk, es lekednünk, mert ennek csakis az általánosság s így önmagunk valljuk kárát.

Tegyünk mindent megtörtelve, mielőtt teszünk valamit, gondoljuk meg jól annak horderejét, s mintsem egy elhibázott lépést tegyünk; forduljunk inkább tanácsért olyanokhoz, a kik a tervezett dolgot gyakorlatilag szakszerűen meg tudják ítélni s tapasztalásból merítették azt a tudást, melyet ítéletük megalkotásához felhasználtak.

Budapesti levél.

A tavasz beköszöntével nagyobb mérvben fordul a főváros felé a vidéki közönség érdeklődése; ennek némi kielégítésére óhajunk szolgálni jelen tudósításunkkal.

A divat fejlődése a finomultabb izlés fejlődését, a művelődés terjedését vonja maga után, mely a műipar termelésének emelkedését mozditja elő általánosságban. Magyarországon is, mint mindenütt, a főváros a mérvadó vezető a divat jelenségeiben; innen indul ki a kezdeményezés a vidékre, mely viszont halájját a fogyasztás által nyilvánítja az új alkotásokért, az iparosok kitartó munkásságáért s a vállalatoknak minden szükségletre kiterjedő gondosságáért.

Kertész Tódor műiparú raktárában (Budapest, Kristóf-tér sarkán) a tavaszi idényre a legnagyobb választékban találhatók a tavaszi sport, játék, díszmű- és háztartási cikkek, melyek közül különösen kiemeljük a Law-tennis kelleket 50—120 ftos összeállításban; a Law-tennis játék szobáinak nyomtatott magyar szövegével. Tornaeszközök egy a szobában mint a szabadban, dr. Thelan-féle izom-erősítő. A horog-halászat összes kellei. Gyermekekoci 8—16 ftig. Háztartási cikkek. Fagylalt készítő gépek 4.50—10 ftig. Amerikai husvágó-gép 3.50 kr. Gyorsforraló 80 krtól 2 ftig. Finom asztali kések és villák 12 ár 280-tól 13 forintig. Szódavíz készítő gép 6—14 ftig. Aranyozó folyadék, melylyel mindenki azonnal meg aranyozhat tikor- és képkéreteket, 1 liter ecsettel 80 kr. Ripolin teljesen kész tartós festék minden színben, ¼ kilós szelence 95 kr. Utazási cikkek, bőröndök, fésűk és hajkefék, borotvák, amerikai borotvák és hajnyíró-gépek, acél zsebkések és ollók, borszesz-lámpa, hajszító-vas és különféle egészségápolási cikkek. Községi előjárásoknak postafáska 6.50—10.50, éjjeliőr-kürt 60 krtól 2.50 krig, tartós rézdob 14 forint. Kertészeti cikkek. Kerti ollók 80 krtól 3 ftig, kerti kés 80 krtól 2 forintig. Biztonsági revolverek 3—15 ftig. Lovagló eszközök, angol nyergek, lószőrnyíró olló, ostorok, kutyakorbács stb. Dobányzó eszközök, szivar-szipkák, Rákóczi-pipa gyuroitt tajtékából 75 kr. Angol mackenzi egészségi fapipa 1 ft, zsebgyfatarító 60 krtól 2 ftig. Kuglizó bábok 2.25 kr. Lignum santum golyók 1.15—3.40 kr. Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan teljesíttetnek.

A villanvilágítás kérdésével foglalkozik a vidék számos városának közönsége, ami nagyon indokolt ott, hol ez a kérdés még elintézve nincs, hogy az intézkedések most tétessenek meg arra, hogy a berendezési munkálatok bevégezethessenek a nyár folyamán s a villanvilágítás már az ősre igénybe vétethessék. A hol tökéletesebb rendszert villanvilágítás már be van vezetve, mindentől elismerjük, hogy ez jobb és nem drágább másvilágítási módszernél. A villanvilágítás berendezés terén a legismertebb a világhírű Siemens és Halske czég, mely hazánkban is a legtöbb várost és épületet szerelt tele villanvilágítással, valamint a villamos vasutakat Budapesten és több városban építette. A Siemens és Halske czég Budapesten kívánatra tervezeteket és költségvetéseket díjmentesen készít és küld.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk Grundel János „István főherczeg”-hez címzett szállodáját, a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda, Gundel János személyes felügyelete alatt, példás tisztaságával és leggondosabb kiszolgálásával, jutányos szobáiraival, minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermében a legizletesebb ételek és tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezáltal is csak emlékeztetbe kívánjuk jutratni.

I R O D A L O M.

* **Indiáról** szól az a vékony, de tartalomban dús gazdag füzet, mely e héten megjelent. Pompás világos képei az indiai művészet remekait varázsolják az olvasó és szemlélő elé; az udaipuri nagy pagodát, a dzsunagati sziklába vájt csarnokot, stb. Durga istennő aivallii templomát, az amaravai szupát, stb. E csodás, dús gazdag, szinte túltöltött művészet, melyből a keleti képzelet bujasága árad ki, s a rabszolga-munka türelme messége ugyan az európai agyvelőre, mint azok a végtelen hosszú, episodokkal, külső részletekkel túltöltött végnélkül hosszú eposzok, a melyeket áttekinteni mi nem is bírunk, csak egy-egy részletében gyönyörködjük ki magunkat. Egy mese-oroszlás mesés művészete ez. Épületeik láttára eszünkbe jutnak Arany János sorai:

Vésű hegye által virágozik a holt fa,
Hajt levelet, lombot, de nem úgy, mint hajdan,
Idegen sok színre van festve olajban.

Vérpiros a zöldje, arany a virága,
Szíszegő sárkánynyá fonyódik az ága,
Zöld madarak közte hallgatva megülnek
Madárszavú csengők a helyett csendülnek.

Valóban, mintha volna is némi — igen távoli — rokonság a magyar ornamentikának és az ind. művészet elemének, de mily szegény a magyar! Az indnek egész buja vegetációjára, külső ornamentális flórájára és faunájára, a magyar egy pár lepkeszárny színét, tulipán, rózsza és csillag alakjait másolja untalan. Talán az ind építészettől adhatna némi homályos sejtet arról is, milyenné fejlődhetett volna a magyar építő stílus, ha fejlődni képes lett volna. Így, a hogy ma keletünk és csillaga, a „magyar stílus”-t, így sem magyar nincs benne, sem stílus.

A kis füzet, mely India e kincseit őrzi magában, a NagyKépes Világtörténet 20-ik füzet. A munkát Marczali Henrik egyetem tanár, kitűnő tudósunk szerkeszti. Egy kötet ára diszkótesben 8 frt. Egy-egy füzeté 30 kr. Hetenként egy füzet jelen meg. Kapható részletfizetésre is Révai Testvérek Irod. Int. R. meg. Budapest, Üllői-ut 18. és bármely hazai könyvkereskedésben.

* **A „Budapest” elterjedésének a titka.** Köztudomású, hogy a „Budapest” képes politikai napilap a legelterjedtebb újságja az országnak. Naponként 50-60 ezer példányban, nagyobb események alkalmával pedig nyolcvan-kilencven ezer példányban jelenik meg. Sokan találgatják: mi ennek a titka. Megmondjuk. A „Budapest” nem esztétikus hosszú lere semmit, hanem rövid tömörséggel beszéli el a napi eseményeket. Emiatt az olyanok is, akiknek nincs sok idejük az olvasásra, szívesen a kezükbe veszik, s anélkül hogy idejüket fecsérelnék, csakhamar értesülnek belőle mindenről. Épp azért, főleg most a nyári időszak beköszöntésekor gazdáknak, iparosoknak szóval azoknak, kiknek teendőjük megszaporodott, a legajánlatosabb újság: a „Budapest”. A „Budapest” irányáról talán föléssleges is megemlíteni. Közismereti, hogy egyik legrégibb és legkitartóbb harcosa a megdicsőült Kossuth Lajos 48-as elveinek megfogalmazója. A „Budapest” nem esztétikus hosszú lere semmit, hanem rövid tömörséggel beszéli el a napi eseményeket. Emiatt az olyanok is, akiknek nincs sok idejük az olvasásra, szívesen a kezükbe veszik, s anélkül hogy idejüket fecsérelnék, csakhamar értesülnek belőle mindenről. Épp azért, főleg most a nyári időszak beköszöntésekor gazdáknak, iparosoknak szóval azoknak, kiknek teendőjük megszaporodott, a legajánlatosabb újság: a „Budapest”. A „Budapest” irányáról talán föléssleges is megemlíteni. Közismereti, hogy egyik legrégibb és legkitartóbb harcosa a megdicsőült Kossuth Lajos 48-as elveinek megfogalmazója.

* **A „Magyar Könyvtár”** most küldte szét 93-97 számait, melyek mint e kitűnő vállalat eddigi füzetei is, szintén csupa érdekes és értékes olvasmányt nyújtanak. Nagy elismerést érdemel főképp a 97. szám, melylyel a szerkesztőség a művészettörténet körébe vágó monografiák sorozatát indítja meg. E számban Keleti Gusztáv, a kiváló aestheticus és műtörténész mondja el idősb Markó Károlynak a nagy magyar tájképfestőnek életét; munkája, mely kétségtelenül egyike a legjelesebb magyar műtörténeti esszayeknek, négy szép kiviteli illusztrációval is el van látva: Markó arcképeivel és három tájképének másolatával. Nagyon hasznos és valóban úrpótló a 96. sz. is, mely Boccaccio Dekameronjának válogatott, az ifjúság számára alkalmas noveláit tartalmazza, Radó Antal kitűnő új fordításban; ugyanő látta el a füzetet terjedelmes bevezetéssel, melyben találó jellemzését adja a nagy főnemeseknek. Az iskolákra van figyelemmel a 95. szám, melyben Kölcsei Ferenc válogatott verseit bocsátja közé Négyesy László, a k. szintén hosszabb bevezetésben jellemzi a költőt. Végre a 93. és 94. füzetben egy új angol író, mutat be a „Magyar Könyvtár”: H. G. Wells, a ki a Jules Verne modorában, de Jules Vernénél nagyobb tudással és élénkebb fantáziával írja meg regényeit. A „M. K.” a Wells-féle munkák legérdekesebbjét szerezte meg és fordította le Mikes Lajossal; címe: „Világok Harca.” A regény a XX. században játszódik, s azt mondja el, hogy a kihűlő Mars-csillag lakói hogyan érkeztek a földre, melyet új lakhelyüknek akarnak meghódítani. Bámulatos számmal már-már szélt is érnek; hősugaraikkal és fekete felhőkkel már-már ki is irtják egész Angliát lakosságát, mikor a föld baktériumai, melyeknek nem tudnak ellenállni, rákásaikkal a rémes támadókat és megmentik tőlük földünket. Wells munkája kétségtelenül egyike lesz a „M. K.” legkaposabb füzetekéhez. Egy-egy szám ára 15 kr. Az eddig megjelent füzetek teljes jegyzéke, valamint magok a füzetek megrendelhetők Lampel R. (Göddianer F. és Fiaival) Budapesten, Andrassy-ut 21.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1899. április 6.

— **Húsvét.** A magasztosságában páratlan húsvéti ünnepnek bár egy kissé búvós, de elég szép idő kedvezett. A várbelszékesegyház húsvéti vasárnapján szorongásig megtelt ünnepi közönséggel, és a többi egyházakat is nagy számú közönség látogatta. Húsvét hétvégén már az ünnepi hangulatot a különféle vígalmak zaja élénkítette meg, különösen hétfőn délután volt

mozgalmas képe a városnak. Három jobb módú polgári esküvő keltette fel éreklődését a járőkelő közönségnek, este pedig az ev. luth. nőegylet bálja vonzott nagyobb társaságot a Hungária szállóba. A mulató helyek is népesek voltak, öröm és vig. hangulat mindentel, családi körben és az utcán, — csak egyetlen egy helyen volt szomorúság, csak egy hely maradt üresen, egy halottas ház, melynek öreg lakóját gróf Lávár Johannát, a 82 éves matronát költöztették ki s vitték nagy pompával örök nyugovó helyére, a temetőbe.

— **Emke fiókköri gyűlés.** Ez évben nagy ünnepnek nézünk elébe. Az EMKE fogja itt tartani rendes közgyűlését, — választmányunk legközelebbiről fog határozni a feletről, hogy a közgyűlés mely időben tartassék meg és erről egyúttal a központot is értesíteni fogja. Az EMKE alapszabályainak újból szervezése óta Gyulafehérvár város fiókegylete újabban nem alakult meg. Hiányzik egy pár választmányi tagunk, és evégből örömmel vettük a fiókegylet elnökének azon értesítését, miként a fiókkör újja alakulása végett 1899. április hó 9-én d. u. 3 órakor az egyleti fiókkör gyűlést tart. Ez okon kérjük a fiókkör tagjait, hogy a vasárnapi gyűlésre mentől többen megjelenni szíveskedjenek.

— **Meghívó.** Az erdélyi magyar közművelődési egylet (Emke) gyulafehérvári fiókkörre f. é. április hó 9-én d. u. 5 órakor a város háza tanácstermében rendes közgyűlést tart, mely közgyűlésre az egylet tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1) Elnöki jelentés a letolt évről. 2) A központi választmány átiratának előterjesztése az EMKE közgyűlésének városunkban leendő megtartása tárgyában. 3) A szabályok értelmében a választmány újból szervezése. 4) A közgyűlésre vonatkozó intézkedések. Tisztelettel kérem az egylet tagjait, szíveskedjenek kitűzött közgyűlésen részt venni. Gyulafehérvár, 1899. április hó 4-én. Novák Ferenc elnök.

— **A gyulafehérvári evang. luth. jótékony nőegylet** húsvét másodnapján tartott bálja ügyerköles, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. Tudósítónk szerint a vig kedély a bálzóókban oly magas fokot ért el, hogy a táncolni szerető fiatal hölgyközönség még reggel 4 órakor is csak a garda dameok határozott fellépésére kezdett a hazamenetelre gondolni s fájó szívvel távozott a kedélyes mulatságról. A jelen voltak tejes névsorát tudósítónk nem jegyezte fel s így az alább közölt névsor csak kis töredéke a nagyszámban megjelent közönségnek, melyben ott láttuk a hölgyek közül: Onodi Veress Jenőné táblabíróné két leányával Gábiellával és Margittal, Gerászim Jánosné törvényszéki bíróné leányával Irénnel és Pongráczné-Horváth Ottiliával, Szentgyörgyi Móráné gyógyszerésznét két leányával Kamillával és Gizellával, Hologá alezredesné Miczikle leányával, Todorosku ezredorvosnét, Manchen ev. luth. lelkészénét Mariska leányával, Walter Nándorné egyleti elnököt leányaival Emiliával és Lottival és az előkelőbb polgári nők közül nagyon sokat. A férfiak közül: Dr. Adorján Samu, Dobál Antal, Danielló Aurél, Dr. Fodor Sándor, Gerászim Aurél és Viktor, Fröhlich Oszkár és Gyula, Jónás Géza és Gyula, Dr. Moga György, Mohai Ádám, Macskási József, Salgó Péter, Szentmihályi Gyula, Felszegi Ernő stb. stb. jelentek meg. A szép mulatságnak szép anyagi jövedelme is volt, a mit a derék nőegylet meg is érdemel, mert humanus működésének jótékony hatását sok szegény tapasztalja városunkban.

— **Sorozás.** A folyó évi április hó 4-én megtartott rendes sorozáson a közös hadsereghez besorozottak: Joksman Ödön, Velikán Miklós Kamil, Fridman Gyula és Fröhlich Oszkár önkéntesek. — Dénes István, Székely Béla, Tnisán János, Hunyadi Malák Béla, Izsák Lipót, Görög Rudolf, Szász Péter, Boér István, Máriánik Publius, Pap Gyula, Corolean, Hemléri Pál, Todor János, Suciu recte Kimpián Miklós, Esik János, Turián Pataki Sándor, Groza Péter, Vintian János, Kimpián Miklós, Nagylaki György, Han Lajos, Biró Imre. — Idegenek: Boncz Tibor, Reinhold Bálint.

— **A gyulafehérvári ev. luth. nőegylet** választmányja kellemes kötelességének tartja, hogy ez uton is azon igen tisztelt rendezőknek, kik fáradsággal buzgósággal a folyó 3-án megtartott táncmulatságunkat szép és kellemes estélylyé emelni segítették, bálás köszönetet nyilvánítson. Egyúttal fogadják mind azokat, kik részint szíves felülvezetésekkel az anyagi sikert előmozdítani, valamint azok is, kik ezen mulatság szép sikerére kegyesen közreműködtek, köszönetünket. Az elnökség.

— **Allami dotáció a hazai örmény egyháznak.** A kultuszáreza küszöbön álló költségvetési tárgyalása megint időszerűvé teszi az örmény egyház állandó dotációjának az ügyét. Ez a kérdés a képviselőház tavalyi budget vitája folyamán felszó-

lamlás tárgyát képezte, melynek következtében Wlassits Gyula dr. az örmény kath. egyház eddigi mellőzésének a megszüntetésére kértett fel. — Értésüléstünk szerint a vallás és közokt. kormány már évek óta jó indulattal tanulmányozza a hazai örmény egyház sérelmeinek az orvoslását, miért is esetleg még a végleges rendezés előtt kilátás van egy önálló ritust megillető átmeneti vikáriátus felállítására és megfelelő államsegélyvek a f. évi költségvetés keretébe való beillesztésére. Ezzel az örmény szertartás önmagának visszaadatra végre valahára gyakorlatilag is egyenjogositást nyer és papszentelési hatáskörrel felruházandó főpáztora személyében vallásos gócpontja keletkezik a hivek most öldött kéveként széthulló bazafias arménizmusának.

— **Krisztus-kép a lángok között.** Megható esetet írnak Kolozsvárról. Nagypénteken ájtatos közönség töltötte meg a kolozsvári ferenczrendiek ódon templomát. E templomban is ravaltat állítottak föl és a ravaltat tetejét Krisztus képe ékesítette, egy kis faragott szobor. Egyszerre az egyik gyertyától a gyászposztó meggyuladt s egy pillanat alatt lángba borult az egész alkotmány, a gyászpompából füstölő máglya vált. A közönség rémülten szaladt a templom kijáratára felé, de a tolongásban senki sem sérült meg. Azalatt néhány férfi a tűznek esett és el akarta fojtani. Nem igen sikerült hirtelenében, az összeroskadt ravatal teljesen elégett. Az ünnepi máglya közepén azonban az égés után ott lelték a lezuhanó faragott Krisztus-képet, épen, romlatlanul. Láng nem bántotta, füst be nem kormozta. A csodás eset mithosza megihlette a hívők szívét.

— **A legjobb háziszér.** Vannak népszerű háziszerek, melyek oly kitűnő hatásnak, hogy kisebb bajoknál a legjobb szolgálatot teljesítik, sőt gyógyító tulajdonságokkal bírnak. De csakis a valóban jónak bizonyult háziszerek méltók a közbizalomra. Ezek közé tartozik első helyen Brázay sósborszesze, mely rendkívül jó hatással van a fül-, szem-, fog- és torokbaj ellen, megszünteti a szaggatást, fejfájást, migraint, a legjobb hajmosó szer; eltávolítja a kúteget, pörseést, kitűnő hatása van a gyenge szemre. Az orvosok négyféleképpen javallják és pedig bedörzsölésre, borogatásra, belsőleg és gyuró-gyógymódra, mint azt dr. Lőrinczi Ferencz a használati utasításban különösen kiemeli. Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben, de a számos utánzat elkerülése czéljából ajánlatos csak az olyat elfogadni melynek czimképén Brázay háza alatt 19. vagy 20. számú védjegy látható és palackjai és kupakjai a Brázay czég felirattal vannak ellátva.

— **Egy fővárosi zeneakadémia 25 éves fennállásának ünneplése.** Siposs Antal április hó 8-án ünnepli budapesti zeneakadémiájának 25 éves fennállását. E czélból összes tanítványai a Royal teremben nagy zenészi ünnepélyt rendeznek, melyet közvacsora és táncz követ. A rendező bizottság elnöke Dunkl Norbert, Schunda V. József és Thék Endre. A meghívókat, melyek a díszhangversenyre beléptijeggyel szolgálnak a napokban küldik szét. A vacsora jegyek 5 koronával már most kaphatók a bizottsági tagoknál.

Nyílttér.

Foulard selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultáival** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai cs. és kir. udvari szállító Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

Globus-tisztító-kivonat

a koronája minden tisztító-szernek,

tartós és a legszebb fényt kölcsönzi, a fémeket nem rongálja és nem piszkít, mint a tisztító-kenőcs!

Három hatósági esketett vegyszert egybehangzó ítélete szerint a Globus-tisztító-kivonat

kiváló tulajdonságainál fogva felülmulthatlan! Dobozok 5, 8 és 15 kr-jaival mindenütt kaphatók.

FRITZ SCHULZ jun., LEIPZIG
a tisztító-kivonat feltalálója.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár**KRONSTEINER KÁROLY**

Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)

Az aranyéremmel kitüntetve.

Sz. 372 -- 1899. bvgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbírósa V. 17/2. 1899 számú végzése folytán Dr. Fodor Vazul ügyvéd által képviselt Butsumi Detunáta takarékpénztár javára trimpoeli Roska Stefán. és társ, ellen 146 frt. tőke, ennek 1898 évi szeptember hó 27 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 71 frt 10 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság 899 8/3 alap és felül foglalt és 305 frt 80 kr-ra becsült u. m. Roska Stefánnál 2 ökör 2 tehén, 1 disznó, 1 ju, 1 malacz, 1 szekér, és 1 porju. Muskán Georgenél, 2 ka ongya széna, 3 vég, 14 mtr vászon, és 1 sű pokrócz, Szlevás Stefánnál 1 tehén, 3 vég 16 mtr vászon, és 2 tulokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbírósa idézett sz. kiküldetést rendelő vég. ése folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Trimpoelen leendő eskü. ésére **1899-ik év április hó 11-ik** esetleg következő napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron aul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a meny nyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnek vagy írásban beadni avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Abrudbányán, 1899-ik év március hó 29-ik napján.
Szabó Dénes kir. bir. végrehajtó.

Postfőszéjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég, 310 m. hosszú, teljes urilötlőnyek ára csak

frt	2-80 jó
"	3-10 jó
"	4-80 jó
"	6-10
"	7-75 átlom
"	9-10 átlom
"	10-50 legfinomabb
"	12-40 angol
"	18-95 kamarn

valódi gyapjából.

Posttőgyári raktár Kiesel-Amhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentesen. — Minták szállítási.

Magánvevők figyelmére! Csak közvetlenül vásárolhatnak az értékek megfelelően. Fővilágosítással és bizonyításképpen csak Krausz Adolf posttőkereskedő Budapestben a szabónak, ha mintakönyvből tesz rendelést, a következő ajándékot adja:

10 frt vásárlásnál egy nadrágot 50 kr.-ért,
20 frt " egy öltönyt 1 frt-ért,
60 frt " átlom öltönyt egészen ingyen.

Ezenkívül a szabó még a következő engedményt kapja: 3 frt-ot mérterje után, s külön 20%-ot. Ezeket az ajándékokat a magánvevő fizeti, ha Krausz Adolf mintakönyve után a szabónál vásárol.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőlevél Amerikából.

Az eredeti levél copijája, szóról-szóra magyarra fordítva

Wilhelm Ferencz urnak

gyógyszerész

Neun-Kirchen. (Alsó-Ausztria.)
New-York, 1898. május 18.

Tisztelt Uram!

1895. november 12 podagrás beteg lettem, annyira, hogy az ágyban kellett feküdnöm. 8 hónapon át folyton egy oldalon feküdtem, képtelen egy kis mozdulatot is tenni. Megfogytam 175 fontból 130 fontra, jelöl annak, hogy évek hosszú során át, mily kínokat szenvedtem. Semmiféle cürát sem hagytam használatlanul, sőt a Liniments Electric, török fürdőket és minden lehető és lehetetlen dolgokat próbáltam, és dacára annak még sem érzem magam jobban, ugyannyira, hogy a kezelő orvosom azt mondta, hogy nem fogad el tőlem pénzt mivel már annyit költeztem hiábavalóságra.

A véletlen úgy akarta, hogy egy régi barátommal találkozzam, a ki nekem Wilhelm antratriitai, **antireumathiai-theáját** ajánlotta, mondván, hogy ez haladékanul gyógyítja a podagrát. Elbeszéltem neki, mennyi mindent használtam már, és kevés bizalmat helyezek az új szerbe is. Ugy látszik a sors keze működött, a meny nyiben önhöz fordultam és szívem sugarta, hogy még kell léteznie egy lénynak, a ki az én megmentőm lesz. És meggyőződtem róla, hogy ilyen megmentő csakugyan létezik. Három éven át szenvedett kínjimat nem tudom leírni, és nem találok kifejezést boldogságomnak, miután most már úgy érzem magam, mint egy újonnan született gyermek, nem kimélve a világ összes kincseit a Wilhelm-féle „antratriitai, antireumathiai vértisztító thejáért. Uram, akar-e olyan szives lenni, részemre postafordultával küldeni 6, 6, 0. D. 1 tuczet (12 csomag) abból a Wilhelm antratriitai, antireumathiai vértisztító thejából Minden jót kívánva, hosszú életet és egészséget, maradok alázattal

Gordon M József, 179 orchard
st. New-York. Egyesült-Államok, Amerika

Kapható minden patikában. Főraktár.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 4 kü öböző mintában különint 16 krtól felfelé szállítatnak és ami a festék szűrőszűrő-ságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Igen czélszerű utazásoknál.

Néklözhetetlen már rövid használat után.

Közegészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.

(Bizonylat Bécs, 1887. július 3.)

Kalodont

Elismert legjobb

FOGTISZTÍTÓ SZER.

A száj kiüblítése csupán fog- vagy szájvízzel nem elegendő a fogak teljes megtisztításához. E célra ok veillenl **fogtisztító szer** használata szükséges.

Mindenütt kapható.

Védjegy 19. és 20. sz.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva sok utazás ak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitűnő házszer, különösen a **bedörzsölés kenő-gyuró** gyógmódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind **fogtisztító szerül** is, a meny nyiben a **fogak fényt** elősegíti, a **foghust** erősíti és a **száj tiszta, szagtalan** izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén **fejmosásra** is, a **hajidegek erősítésére**, a **fejkorpa képződés megakadályozására** és annak megszüntetésére. 8753

Egy nagy üveg ára 2 kor., egy kis üveg ára 1 kor.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapest, IV., Muzeum-körút 23. sz.

Bikszádi

érlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

a kutkezelőség

BIKSZADI,

(Szatmármegye.)

BIKSZADI**ásványos gyógyvizet,**

mely egyedül a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és bir-neves vidéki orvosok, hatásánál fogva főlebe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichembergi vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag hurut, vérképés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérbányás, tüdőcsücs hurutnál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kitűnő eredményt értek el a **BIKSZADI VIZ** alkalmazása által emésztetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe b-lyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specíficum vált be.

Bikszádi viz bérlője s a sztojikai viz főelárusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

SZTOJKAI**ásványvizet,**

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevez ték el **magyar Karlsbaldi viznek**, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epekedő bajoknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat művel. Kitűnő hatású a **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** dús szénsavtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital pártját ritkítja. A **SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Főraktár: **Jakabfy Albert ur fűszer- és vaskereskedésében.****Sztojikai**

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmentve szolgál

a **forráskeszesség****SZTOJKA,**

Szolnok-Doboka m.